

LAIKAS

Nr.

233

XI M.

PERIODICO QUINCENAL LITUANO — 15 DE ABRIL — BALANDŽIO 15 D. 1959 M.

Politiniai Faktai

"Skaitytojas nori faktų, jam nėra įdomūs filosofavimai, pranašystės, spėliojimai", sakė man neseniai vienas spaudos darbuotojas. Nors aš esu kitos nuomonės, bet šiai minčiai bandau pasiduoti ir patiekiu faktus tik vieno dienos ir pasemtus iš vieno laikraščio — anglų "Daily Herald".

N. A. T. O. sukako 10 metų

Prieš 10 metų, besikuriant NATO organizacijai, buvo pastatytas jai tikslas — sulaukti bolševikų plėtimasi. AP komentatorius James Marlow mato NATO darbo išdavose nuo 1949 metų daug nepasisekimų, kuriuos čia trumpai suminėsim.

1) Europos saugumui gelbėti reikėjo galingos armijos. Jos šiandien nėra, ir Eisenhoweris skelbia, jog karo atveju nebemanąs sausumoj kariauti Europoje: kariaus ore ir iš oro atominiais ginklais.

2) JAV yra nustojus savo atominio monopolio.

3) Plečiasi bolševikų ekspansija Korėjoje, Indonezijoje, Ceilone, Indokinijoje, Irake, žodžiu, — Azijoje ir Afrikoje. Montgomery, 2-jo karo herojas, sako: "Kai kiltų karas, įvyktų katastrofa NATO, nes ten daug kalbama ir mažai sprendžiama".

4) Berlyno krizė, rusų norimu laiku vėl atnaujinta, yra ketvirtas NATO nepasisekimas.

Mažųjų paramos reikalingi
Didieji, iki šiol išdidūs

Vienas JAV senatorius demokratas pareiškė, kad pravartu būtų pakviesti Hammerskioldą dalyvauti numatomame didžiųjų pasitarime. Jis yra norvegas, ir Norvegija maža valstybė. Auga Mažųjų svoris, nes Didieji nesugeba išspręsti reikalų.

JAV giriasi

Pentagono kariai teigia, jog, net netikėtai užpultos, JAV apsiginsią ir sutriuškinsią užpuolėjus. Prisiminsim 1904 metus,

Popiežiaus Jono XXIII Velykinė kalba

Šv. Tėvas Jonas XXIII Velykų dienos proga per Vatikano radiją pasakė pasaulio tautoms kalbą, kurioje priminė Katalikų Bažnyčios amžinumą ir Kristaus kūno mistiką. Pagaliau kreipėsi į Valstybių vyrus, kviesdamas saugoti ir užlaikyti savo tautų pagrindines žmogaus teises. Baigdamas kalbą, kreipėsi į Išganytoją, kad Jis apšviestų žmonių širdis ir nurodytų melės, tiesos ir gailingumo kelius.

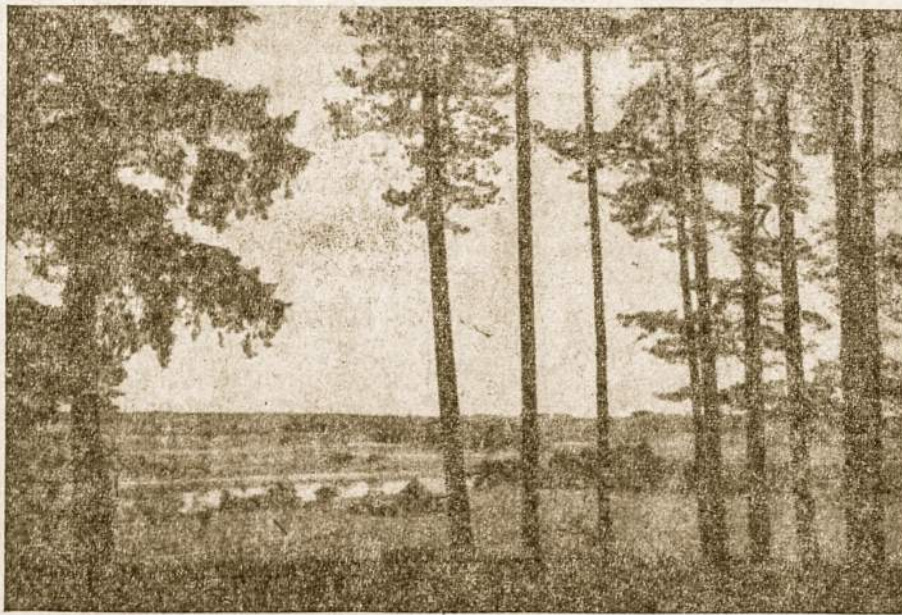
JAV kariuomenė parengties padėty

JAV kariuomenės vadovybė paskelbė įsakymą kariuomenei, kad nuo š. m. gegužės 27 d. įvedamas visoms ginklų rūšims

kai rusai gyrėsi — "kepurėms japoškas - makakas užmėtysim" ir... Bet gerai taip pat žinome, jog užpuolėjas dažnai irgi neilgai pergale džiaugiasi ir nustoja visų savo laimėjimų.

Vakariečiai vis traukiasi

Iš Irako atitraukiama paskutinė anglų aerobazė, svarbi su-

Pavasaris Lietuvoje

sisiekimui su Indija. Vadinasi, anglai traukiasi. Jie Maltoje davė civiliams valdyti karo uostą, po 160 metų valdymo. Civiliai valdymą perėmė kovo 20 d. o 31 d. viename povandeninių laivų naikintuve rasta net 5 bombos ("Broadsword - Platus Kalavijas"). Infiltracija ir sabotazas galingi. Anglai nemokėjo kitų valdyti. Japonams amerikiečiai patarėjai įbruko naujos Konstitucijos projektą, galiojantį nuo 1952 metų. Ten yra "NO WAR" — šalin su karu" klauzulė. Tokijo teismas (apylinkės) išteisino tris japonus — įsibrovėlius amerikiečių bazėn 1957 metais. Tie japonai tai darė protesto vardu. — kam yra bazės. Teismas įsibrovimą nerado nusikaltimu, nes bazės karui yra ruošiamos, kas prieštarauja Konstitucijai. Štai gudrios politikos vaisiai.

parengties padėtis. Bombonešiai, galį nešti atomines bombas bus pasirengę kiekvienu momentu skristi.

JAV griebiasi tų saugumo priemonių todėl, kad, kaip žinom, Kriuščiovas iki gegužės 27 d. davė ultimatumą Vakariečiams išsikraustyti iš Berlyno.

Tibete kovojama ir toliau

Nors komunistinė Kinija į Tibetą pasiuntė ir siunčia kariuomenės ir aviacijos dalinius, bet sukilimo negali numalšinti. 10.000 kinų karių perėjo pas tibetiečius. Dalai Lama, vyr. Tibeto dvasinis ir politinis vadovas, pabėgo į Indiją ir apsistojo Towang vienuolyne, arti Tibeto sienos.

Kai kuriuose kinų provincijose, Kan Su, Nig-Sia, Suį-Yuan ir kitose, kaip pranešama, vyksta neramumai ir net sikilimai.

Tibetas

Indijos Nehru svyruoja: ir tibetiečių gaila ir toliau dar nori likti komunistų draugu. Bet jo partijos spauda jau ryškiai atsisotjo tibetiečių vienuolių puseje ir reikalauja jiems padėti. Tuo tarpu visa gerkle šaukia raud. kinai — Dalai Lama yra

sukilėlių sekvestruotas ir yra Pekino ištikimiausias draugas. Bet kodėl gi naują Lamą paskyrė? Meluoja, kaip visuomet tovariščiai. Religinumas visam pasauly kyla ir didėja. Nesiskaityti — darosi neprotinga.

Vakariečiai kartais irgi kruta

Italija sutinka įsileisti JAV bazes pas save, kam ilgai buvo stipri opozicija. Amerikiečių karys generolas Maxwell Taylor įspėja, jog Fidel Castro revoliucija Kuboje gali išplisti po visą Lotynų Ameriką.

Mirė politikos istorijos rašytojas Siegfried, labai vykusiai rašęs apie dabartinį pasaulį ir jo padėtį.

Naujoje Gvinejoje atsirado nauja mirtina liga "Besijuokianti Mirtis". Daktarai neranda kėlėjo, nei gydymo būdo.

T. Daukantas

Apie 300.000 žmonių kovoja su kinų komunistais.

Ir NATO parengties padėty

Gen. Lauris Norstad, vyr. sąjungininkų jėgų viršininkas, NATO 10-ties metų sukakties proga paskelbė, jog žemyno, jūros ir aviacijos kariuomenės dalinius įsakymą, kuriuo skelbia parengties padėtį visuose daliniuose, kad išlaikyti ir apginti laisvojo pasaulio laisvę ir taiką.

TRUMPOS ŽINIOS

• NATO sukako balandžio 4 d. 10 metų. Sukakties proga buvo iškilmingas posėdis NATO — Šiaurės Atlanto Santarvės organizacija, kuriai priklauso viso 15 kraštų, ne vien Europos laisvosios valstybės, bet JAV ir Turkija.

"EL TIEMPO"
Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
No. 524296

Franqueo Pagado
Concesión N° 4289
Tarifa Redneida
Concesión N° 4015

TAUTOS FONDO ATSIŠAUKIMAS

Lietuviai!

Mūsų brangioji tėvynė Lietuva ir šiandieną šventai tiki, kad laisvasis pasaulis praregės ir pamatys Sovietų Sąjungos pavojų jo paties laisvei. Ji taip pat tiki, kad visi laisvajame pasaulyje lietuviai siejosi ir kovoja prieš barbarišką Sovietų Sąjungą dėl lietuvių tautos išlaisvinimo.

Pavergtųjų mūsų brolių viltys nėra tuščios. Eilė svarbiųjų kraštų net nežada pripažinti Lietuvos užgrobumo. Girdime dažnai ir daug viltį keliančių žodžių iš svarbių valstybininkų bei politikų tarptautinės organizacijose.

Laisvojo pasaulio lietuviams kovoje prieš tėvynės okupantą vadovauja VLIKas. Jo uždaviniai yra nepaprastai svarbūs ir sunkūs. Efektinesnei kovai vesti yra reikalingi ir pinigai, kurių didžiausia dalis išleidžiama šiomis priemonėmis:

Radijui: VLIKas

naudojasi lietuviškų žinių perdavimui ir pavergtą tėvynę Romos, Madrido ir Vatikano radiofonais. Okupantas labai bijo tiesos žodžio iš laisvojo pasaulio ir įvairiais būdais prieš siuntimą tų žinių kovoja. Tačiau nei grąšinimai, nei baismės lietuviui nuo žinių gaudymo neatbaido. Reiškia, tas išpūstai galingas okupantas nėra nei taip galingas, nei saugus, nes dreba dėl prasiveržiančio per uždangą tiesos žodžio gimtąja kalba — lietuviškai. Gaila, kad Voice of America Muenchene — Vokietijoje žinių siuntimą nutraukė ir pastangos siuntimą atgaivinti nepavyko, o tuomi

okupantas tik džiaugiasi. Eltos biuletinis. VLIKas informacijos tikslu leidžia Eltos biuletinius lietuvių, anglų, vokiečių ir italų kalbomis. Tie biuletiniai yra siūčiami t. k. svetimų kraštų politikams, žurnalistams, mokslininkams, visuomenininkams ir kt. Jie labai vertinami ir daug prisideda prie laisvinimo kovos.

Radijo sekimo stočiai. VLIKas išlaiko radijo sekimo stotį, kurios pagalba sužinome kiekvieną svarbesnį įvykį pavergtoje Lietuvoje. Tomis žiniomis pasinaudoja daugelio kraštų svarbios institucijos bei įtakingi asmenys ir labai vertinami. Kelionių išlaidoms. VLIKas, palaikydamas ryšius su mums draugingais kraštais, turi laikas nuo laiko ir asmeniškai kontaktuoti su oficialiais asmenimis. Toks neišvengiamas laisvinimo darbe kontaktavimas yra surištas su kelionėmis ir tarp pat išlaidomis.

Siems ir kitiems nepaminėtiems VLIKo uždaviniams lėšų niekas svetimas mums neduoda. Tik laisvajame pasaulyje gyvenąs lietuvis savo dosnumu tuos pinigų sudeda.

Tautos Fondas prašo visų, į laisvą tėvynę tikinčių lietuvių, be politinių pažiūrų skirtumo, tuos VLIKo uždavinius įvertinti ir pinigine auka paremti. Tautos Fondas prašo iš Jūsų šitokios aukos, karštai tikėdamas, kad laisvėje gyvenąs lietuvis dar nepalūžęs dvasia, tiki į savo mylimą tėvynę Lietuvą ir pasiryžęs testuoti laisvinimo kovą iki išauš Lietuvos laisvas rytojus.

TAUTOS FONDO VALDYBA
AUKAS SIŪSTI:

Lithuanian National Fund
Irving Trust Company
233 Broadway, New York 7, N.Y.

Išvijo komunistinius agitatorius diplomatus

Argentinos Vyriausybė, atrod, jau ima suprasti, kad visokių neramumų ir sąmyšių krašte pagrindas yra komunistinių valstybių ambasados, ypač Sovietų S-gos, ką parodė mums paskutinioji demonstracija Bs. Aires mieste.

Balandžio 4 d. popietinėse valandose grupės neatsakingų asmenų užplūdo kai kurias miestų centrinės gatves, netoli Kongreso. Susibūrimo priežastis buvo neva pareikšti reikalavimą Darbo m-jai, kad atsimtų iš sindikatų interventorius, bet ištikrųjų — tik sukelti, kaip galima didesnę neramumą ir triukšmą. Ir tai dalinai pavyko. Demonstrantų dalis tikrai ėmė sau valiauti — padeginėjo stovinius netoliese autus, sunkvežimius, kurių sunaikino virš 25, trugdė bet kokį susisiekimą, apgadino 2 omnibusus, tranvajų. Tie neramumai tęsėsi net keletą valandų. Pagaliau vyriausybė šiai netvarkai užkirsti kelią griebsi priemnių. Policijos ir

žandarmerijos atvykę daliniai po kiek laiko išskleidė susirinkusius "mitingierius", ir valdžios organai pradėjo aiškinti pačius nusikaltėlius. Ir kas pasirodė: visi agitaciniai siūlai vedė į kai kurias atstovybes, esančias už geležinės uždangos. O patys dirigentai slėpės už Sovietų S-gos diplomatinio skydo. Todėl mums yra nenuostabu, kad Argentinos vyriausybė po poros dienų pareiškė 4 Sovietų S-gos atstovybės tarnautojams ir 1 rumunų atstovybės tarnautojui, kaip "personas no gratas", kurie turės apleisti kraštą. Sovietų S-gos ambasados patarėjas Nikolai A. Belous, atvykęs į Argentina 1957.XI.22 d., per 48 val turėjo apleisti Argentina ir balandžio 11 d. išvyko į Europą. Kiti — Konstantin P. Monakov, sekr. kultūr. reikaloms, Dimitri A. Diakonov, I sekr., Vassily Yegorovich Jvaschov, komercijos atst., ir rumunas Alexis Marin, artimiausiomis dienomis išvyks iš Argentinos.

Praneša vietos spauda, kad Sovietų S-gos Ambasadoje yra gausus skaičius "soferių" ir "mu kamų", (kambarių prižiūrėtojų) kurie įsakinėja patiems atstovybės sekretoriams, kas reikia daryti. Juk tai, aišku, agitatoriai ir šnipai.

Miškin. J. BALIUKAS

Okup. Lietuvos miškai ir jų administracija

Dabartinis Lietuvos miškų plotas yra skaitomas 1.753.000 ha, iš kurių mišku apaugę 1.453.000 ha. Visas miškų plotas yra padalintas pagal priklausomybę sekančiai: valdžios fondo miškai sudaro 1.253.300 ha, kolūkių miškai — 418.500 ha ir tarybinių ūkių, miesto ir kiti miškai — 81.200 ha.

Valdžios fondo miškai nuo 1957 m. sausio 1 d. yra suskirstyti į 34 Miškų ūkius (panašiai į urėdijas), kurie savo keliu — į 240 girininkijų ir į 2340 eiguvų. Labai įdomus dalykas yra tai, kad kaip tik sumažėja kiek Mas kvos spaudimas, tuojau griebiamasi taisyti padarytas miškininkystėje klaidas. Priminsiu gerai žinomą visiems kolūkių mašinimą, su kuriuo lygiai ėjo ir miškų administracijos reforma. Ankščiau, iki 1957 m., miškų ūkis (urėdija) turėjo vidutiniškai 42.180 ha, dabar sumažinta iki 36.860 ha; girininkija iš turėtų 6860 ha iki 5140 ha. Šis mašinimas administruojamus plotus tęsiamas toliau, nes gerai žinoma, kad mažesnis plotas daug lengviau prižiūrėti ir apsaugoti. Iki šios okupacijos Lietuvos girininkijos plotas vidutiniškai buvo nuo 2.000 iki 4.000 ha, o Vokietijoje nuo 500 iki 1.000 ha.

Lietuvos miškų administracijoje šiuo laiku dirba miškininkų specialistų su aukštuoju mokslu 269 asmenys, kurie tautybėmis suskirstyti taip: lietuvių — 243, rusų — 11, baltgudžių — 5, latvių — 1, žydų — 5 ir kitų tautybių — 4. Tame skaičiuje moterų yra 37.

Specialistų su viduriniu mokslu yra 363 asmenys, kurie tautybėmis skirstomi sekančiai: lietuvių — 341, rusų — 10, ukrai-

niečių — 3, baltgudžių — 1, latvių — 3, karelių — 1, totorių — 3 ir žydų — 1. Moterų tame skaičiuje yra 11.

Nemažas lietuvių miškininkų skaičius, dirbąs mūsų miškuose, duoda vilties, kad išnaikinti miškai beadodairinių kirtimų, bus atželdinti, jei tai nuo jų bent dalinai priklausys.

Dabartinė miškų padėtis, pagal turimus paskelbtus pačių sovietų davinius, yra labai liūdna — brandžių medynų belikę vos 3,6% miškų apaugusio ploto. Jau nuolynų plotai padidėję, nebėra normalaus pasiskirstymo amžiumi. Kad atstatyti miškus į normalią padėtį, reikia daug metų. Kirtimų negalima nei sustabdyti, nei jų sumažinti, nes medinė statyba reikalauja pataisymų, pramonė negali būti sustabdyta, lygiai, kaip ir gyventojų aprūpinimas kuru.

Kolūkiniai miškai, kurie sudaro 25% visų miškų, yra labiausiai nukentėję, — jie kertami be jokio plano, ir niekas nesirūpina jų atželdinimu. Kolūkiniai miškai kertami labai įvairiems reikalams: trobesių statybai, remontui, kurui, tiltų pataisymui ir kolūkių pajamų padidinimui. Šalia legalių kirtimų eina nelegalus, kuris daro didelę žalą miškams. Apie kolūkinį miškų priežiūrą atsiliepią šitaip: "Blogiausia yra tai, kad tie valstybiniai ir kolūkiniai organai, kurių tiesioginė pareiga yra sudrausti ir sulaikyti sauališką miško kirtimą, neretai patys kerta mišką arba gina naikintojus". Taip rašo miškų žurnalas "Mūsų Girios", kuris pradėjo eiti nuo 1957 m. tuo pačiu vardu, kokį leido Lietuvos Miškininkų Sąjunga iki rusų okupacijos.

Mirties bausmė nerontiams grįžti

Praeitų metų gruodžio mėn. 25 d. Sovietų S-gos aukščiausioji taryba ir S-gos tautybių taryba bendrame posėdy priėmė naujus bausmės įstatymus, pagal kuriuos mirties bausmės numatomos už valstybinius ir karinius nusikaltimus — Tėvynės išdavimas, šnipinėjimas, valst. ir karinės paslapties išdavimas ir, be to, pabėgimas į užsienį ir atsiskyrimas grįžti iš užsienio į Tarybų Sąjungą.

Laisvojo pasaulio lietuviai, pasitraukę ar išvežti iš tėvynės karo metu ir negrįžę į Lietuvą, dėkoja Maskvai už atvirumą, skelbiant juos nusikaltusius mirties bausmės.

bažnyčios durų. Nevienas pagal vojo, kaip gaila, kad Tėvai jėzuitai nepastatė didesnės bažnyčios.

LAIMĖJO KONKURSA

P. Albina Milašiuotė, gabi ir susipratus lietuvių, prieš du metus baigus "Obstetricios" mokslus, praeitais metais laimėjo Ministerio de Salud Publica paskelbtą konkursą, kur dalyvavo daug kandidačių. Konkurso laimėtojai duota teisė užimti vietą ligoninėje "Centro Asistencia de San Jose", kur dideliu pasisekimu dirba vienintelis Urugvajuje lietuvis gydytojas Pranas Tamošiūnas.

P-lė A. Milašiuotė yra ilgametė lietuvių veikėja, jau treti metai, kaip išrenkama Urugvajaus Lietuvių Katalikų choro pirmininke. Ji, be to, prisideda prie kiekvieno kultūrinio veikimo.

Urugvajaus Kultūros draugija linki p-lėi A. Milašiuotei geriausios sekmės naujoje atsakominoje vietoje.

Didžiojo Savaitės mirė jaunasis lietuvis Antanas Nikšas-Smegėnų uždegimas staiga paguldė jauną žmogų į karstą. Misiyonierius kun. V. Palubinskas, MIC, laidotuvėse pasakė Cerros kapinėse atsisveikinimo pamokslą; Velionio tėvams visi reikė gilia užuojautą, nes tai buvo vienintelis sūnus.

Po Velykų trečiadienį grįžo iš Buenos Aires klebonas Tėvas Jonas Bružikas, S.J., pravėdęs lietuvių parapijoj rekolekcijas.

Uršulė Godienė dar svečiuo jasi Bs. Aires pas Kaušilus, bet jau greitai grįšianti į Montevideo. Jos laukia pasiilgę namiškiai ir duktė Onytė Župkienė.

Urugvajietis

LIETUVIŠKA AUDYKLA "DROBĖ"

Savininkas VYTAUTAS DORELIS

Parduoda lietuviškai raštuotas drobes, languotas staltieses bei lygias kitas medžiagas.

Kainos be konkurencijos, nes parduodama pačiame fabrike.

BOGOTA 4175 Cerro, Montevideo, Uruguay

Telefonas 22-17-77

Okupuotoje LIETUVOJE

Valgys iš bendro katilo

(E) Vis daugiau žmonių maitinsis iš bendro katilo, kai bus įvykdytos maitinimo sistemos reformos, kurias umato Prekybos ministerija. Siekiama, kad kuo didesnis skaičius darbininkų būtų aptarnaujamas jau pačiose darbovietėse, bendrose valgyklose. Bendro katilo sistema norimą išplėsti ir į pensininkus, vaikus. Kad tų bendrų valgyklų patarnavimas žmonėms būtų patrauklesnis, numatyta sumažinti produktų ir patiekalų kainas.

(E) Ir kolchozuose bendras katilas. Lietuvos kompartijos ir sovietinės valdžios parėdymu ir kolchozuose bus organizuojamos bendros valgyklos kolchozininkams ir jų šeimoms.

(E) 4360 Lietuvos jaunuolių pernai buvo nuvežti į Kazachstaną plėšinių derliui nuimti, kaip pranešė Vilniaus radijas kovo 3 d. 1.200 Lietuvos jaunuolių ten įsikūrę "nuolatiniam darbui".

(E) Mėnesiu anksčiau prasidėjo pavasario lauko darbai, kaip pranešė Vilniaus radijas kovo 8 d. iš įvairių Lietuvos rajonų.

(E) Žibalo, druskos ir kitų prekių stoką nori pašalinti bausmėmis. "Tarybinės kontrolės komisija" nubaudė Vilkių vartotojų kooperatyvą sąjungos reikalų vedėją E. Klimašauską ir einantį Ignalinos rajono vartotojų kooperatyvo reikalų vedėjo pareigas N. Tonkalį už tai, kad kaimo kooperatyvus neaprupinę žibalu, druska, degtukais silkėmis, popirosais, stiklu langams, indais ir kitomis prekėmis.

(E) Repatriantas apie "blogą gyvenimą" laisvuose kraštuose. Šiaulių agro-zootechnikos sode kovo 3 d. įvyko buvusio emigranto Lino Velbaso paskaita apie "blogą išveičių gyvenimą".

(E) Rusnė buvo apsupta vandens iš visų pusių, patvinus Nemuno žemupiui. Ryšium su ankstybu pavasariu į Lietuvą mėnesiu anksčiau atskrido pietų paukščiai.

(E) Lietuviški gintaro išdirbiniai buvo rodomi neseniai įvykusioje Leipzigo mugėje. Dabar Lietuvos gintaro meisteriai ruošia išdirbinius būsimai New Yorko parodai, į kur bus išsiųsta apie 20 įvairių gintaro išdirbinių.

S. L. A. VEIKIA

S.L.A. SKYRIŲ ATSTOVŲ SUSIRINKIMAS

Š. m. balandžio 4 d. 17 val. įvyko savose patalpose, Av. San Martin 3175-83, Lanus Oeste, metinis atstovų susirinkimas. Susirinkimas tęsėsi ir bal. 5 d. ir buvo baigtas tradicine asada.

C. valdybos pirmininkas Al. Plesterninkas, atidarydamas susirinkimą, trumpai apibūdino šio susirinkimo reikšmę ir pasiūlė išrinkti darbo prezidiumą. Darbo prezidiuman išrinkta: pirm. — A. Kairėlis, vicepirm. — J. Stalioraitis, sekr. — V. Muizininkas ir padėjėju — P. Vaisėta. Prezidiumo p-kas A. Kairėlis, tarpusavy pasitaręs su kitais nariais, pranešė, kad šiam susirinkimui vadovaus J. Stalioraitis.

Tylos minute atsistojimu pagerbiami mirusieji d-jos nariai, ir c. v-bos sekretorius K. Kliuga patikrinęs paskelbia, kad susirinkime dalyvauja per 50 pilnatiesių atstovų.

Susirinkimą sveikina A.L.B. redaktorius Norkus, ir perskaitomas SLA 6 skyriaus Kordobos buv. pirm. P. Meilučio laiškas, kviečias atstovus rimtai atsinešti į kiekvieną svarstomą dalyką. Po to skaitomas praeitų metų susirinkimo protokolas, kuris priimamas be pataisų.

C. valdybos vardu apie d-jos veiklą kalbėjo sekr. K. Kliuga. Apie atskirų skyrių veikimus pranešimus padarė: 1-mo skyr. — pirm. N. Pimpė, 2-ro skyr. — P. Kučinskas, 3-čio skr. — St. Antanavičius, 4-to skyr. — V. Muizininkas, 5-to skyr. — Misiulevičius, 6-to skyr. (Kor-

dobos) — Tumosa, 7-to skyr. — Misiūnas ir Moterų skyriaus — E. Kaibutienė. Iš pranešimų paaiškėjo, kad gražiai veikia Susivienijimo 1-mas, 2-ras, 6-tas ir Moterų skyriai. 3-čias skyrius dėl valdybos narių nesutarimo vegetuoja, o likusiųjų — veikimas patenkinamas.

Revizijos komisijos vardu kalbėjo J. Rastenis, plačiai apibūdinęs veikimą Centro v-bos, kuriai pareiškė viešą padėką. Pareiškėta ir kitiems Susivienijimo veikėjams.

Pranešimus taip pat padarė garbės tiesmas, Ligonijų lankymo komisiją ir Bufeto komisijos

Bufeto komisijos vardu P. Kučinskas, patiekdamas apyskaitą, pranešė, kad 1958 m. balansas su aktyvu buvo 4.78.315.—pežų, ir pelnas siekė 10.085,50 pežų. 6-to Kordobos skyriaus balansas su aktyvu yra 145.372,33 pežų, ir pelnas — 6.649,53 pežai.

Susirinkimas, apsvarstęs aktualiuosius d-jos reikalus, nutarė, kad nuo 1960 m. sausio 1 d. pakelti nario mokestį 1-jai kategorijai 8 pezus (yra 5 p.) ir 2-jai — 6 pezus (yra 4 p.). Taip pat pertvarkomas ir pomirtinis mokestis. Mėnesiui reikės mokėti 1,50 pežų (yra 1 p.), o mirties mokestis mirusio nario šeimai bus pakeltas 800 pežų (yra 500 p.)

Toliau susirinkimas prirenka naujus narius ar perrenka įvairius Susivienijimo organus.

Centro valdyba papildoma trūkstančiu nariu, kuriuo išrenkamas J. Stalioraitis. Kandidatais yra — Jokubauskas, Daratėnas ir Pilypas. Revizijos komisijon išrinti: J. Rastenis, V. Muizininkas ir N. Pimpė. Kandidatu — Galbogis. Ligonijų lankymo komisijon įeina — A. Kazokas, Juozapaitienė ir A. Baršauskienė. Garbės teismą sudaro — P. Stalioraitis, Galbogis ir J. Rudėnas ir Bufeto komisija — P. Kučinskas, Šliukas ir A. Stalioraitis.

(perkelta į 6 psl.)

LIETUVIAI PASAULYJE

AUSTRALIJA

PRIPAŽINO U-TO LAIPSNĮ

Viktorijos Valstybės Švietimo ministerija Melburne mūsų tautiečiui Stasiui Stankūnavičiui, baigusiam Lietuvos Universitetą nepriklausomybės laikais, pripažino be egzaminų komercijos pirmąjį universiteto laipsnį (Bachelor of Commerce) ir suteikė teisę studijuoti magistro laipsniui įgyti. Šiuo laiku S. Stankūnavičius mokytojauja McKisner gimnazijoje, Melburne.

N. ZELANDIJA

Viktorijos Universitete Wellingtone Teisės Fakultetą baigė G. Balčiūnas L.L.B. laipsniu (teisės bakalauras). Prieš keletą metų jam buvo suteiktas B.A. laipsnis. G. Balčiūnas dirba N. Z. Oro Laivyno Departamente.

BRAZILIJA

LIETUVAITĖ — KELIONIŲ PALYDOVĖ

Elena Narbutaitė jau kuris laikas yra lėktuvo "Varig" palydovė (camarera). Ji apkeliavo Braziliją, Argentina, o dabar skris Šiaurės Amerikon. E. Narbutaitė tos savo tarnybos pasiekė per dideles pastangas, tuo įrodydama, kad tikslui pasiekti reikia tvirtos pasiryžimo. Ji yra baigusi Seselių Pranciškiečių Vila Zelinoje mokyklą, po to dirbo alpargatų fabriko raštinėje. Nepasitenkinusi ramiu darbu

raštinėje, ji nuvyko į Porto Alegre lėktuvų kompanijos Varig mokyklon, kurią baigusi įvykdė savo svajonę — tapo lėktuvo palydove.

PRANCŪZIJA

(E) Sekmingai pasireiškia muzikos srityje. Visad aktyviai pasireiškias Paryžiuje lietuviškame darbe dainininkas B. Vrublevskis yra priimtas į muziko Tralon Popesco vadovaujamą profesionalų dailininkų chorą "St. Germain des Pres".

20 METŲ NUO KLAIPĖDOS KRAŠTO ATPLESIMO

Šių metų kovo 22 d. suėjo 20 metų, kai Hitleris, smurtu grąsindamas, privertė anuometinę Lietuvos vyriausybę atiduoti Vokietijai Klaipėdos kraštą.

URUGVAJUS

MONTEVIDEO

Tėvas Vytautas Palubinskas, marijonas, pravėdė Montevideo lietuvių bažnyčioje su pasisekimu Didžiosios Savaitės rekolekcijas. Žmonės klausė atidžiai jo turiningų pamokslų, daugelis atsiliko velykinę išpažintį ir prisiriartino prie Viešpaties stalo. Nemaža buvo ir tokių, kurie retai arba visai nebesilankydavo bažnyčioje. Didžiosios Savaitės paskutinėmis dienomis vakarais taip buvo perpildyta bažnyčia, kad žmonės susispaudė stovėjo takuose ir būriai už

Sėkmadienio Dienėiai

Kun. J. Bružikas, S. J

KĄ DUODA KENTĖJIMAI?

Povelykiniai apmąstymai

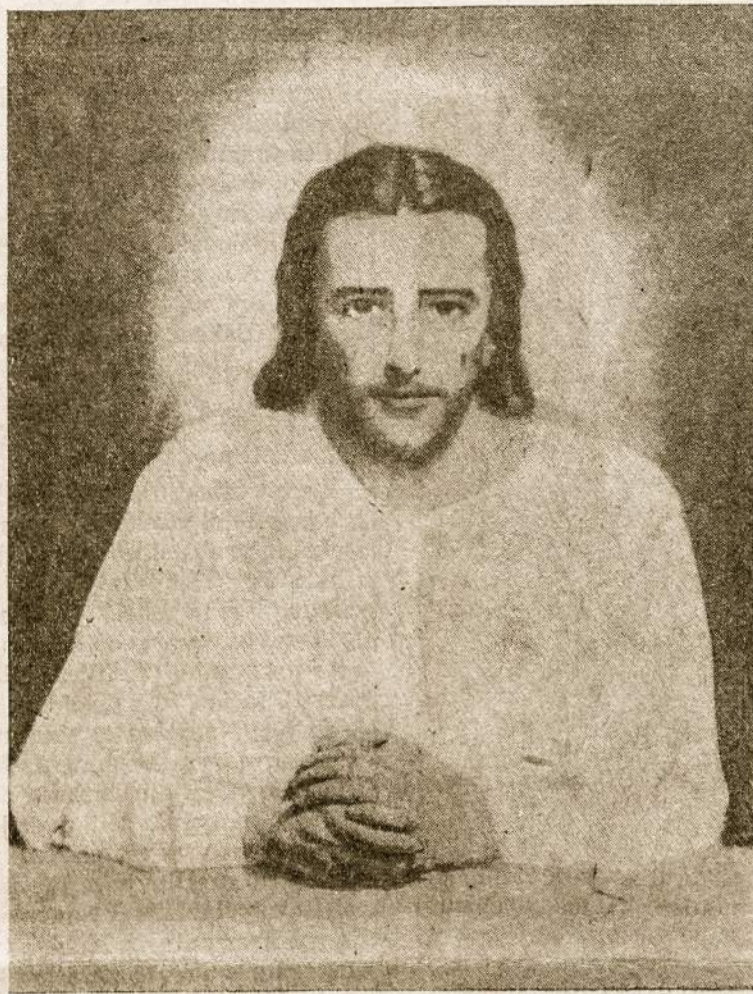
Kokia nuostabi permaina! Didžiojoje Ssvaitėje mes matėme, kaip Kristus kenčia. Koks Jo veidas sumuštas, apspiaudytas, galva pilna erškėčių, kraujas teka iš galvos, rankos — kojos prikaltos ant kryžiaus, visas kūnas nuplaktas, sužeistas, kad nėra nuo galvos viršaus iki kojų apačios Jame sveikos vietos... O šian dien Kristaus veidas šviesus, ir visas kūnas spindi, o rankų ir kojų žaizdos mėto apjakinančius spindulius.

Ant kalno Taboro, kai kartą Kristus persimainė apaštalių aki vaizdoje, kad Petras iš džiaugsmo šaukė — kaip gera mums čia būti, šiandien nė nepalygink! Tada veidas švietė, kaip saulė, rūbai buvo balti, kaip sniegas. Šiandien — ir saulė per tamsi, ir sniegas ne toks baltas, palyginus su Kristum.

Visi apaštalai prie kenčiančio Kristaus bijojo priėti, kiti išbėgiojo, išskyrus Joną, o Petras net išsigynė! Šiandien visi džiaugiasi, nes matome neapsakomą Kristaus garbę. Tik Tomas dar netiki, bet ir tas džiaugsmo pagautas šaukia: "Mano Dievas ir viskas mano", kai Kristus pasirodęs liepia paliesti Jo spindinčias žaizdas.

Dar pora mokinių nusiminę keliauja iš Jeruzalės į Emaus. Jie kalbasi tarp savęs apie įvykusią katastrofą su Kristum: "Mes manėme, kad jis Mesijas, kad jis išgelbės Izraelį, o štai — jau trečia diena, kaip jis karste". Ir jiems apsieiškia Kristus. Iš karto tik paprastu keleiviu, klausdamas, ko jie taip nusiminę ir dėl ko tokios liūnos jų kalbos? Tie atsakė: "Ar tu koks svetimšalis, kad tik tu vienas nežinai,

kas įvyko šiomis dienomis Jeruzalėje?" "O kas?" klausia keleivis. "Ugi su Jėzumi Nazariečiu kas įvyko, negirdėjai? Kaip jis buvo išduotas ir prikaltas

Ramybė jums!

prie kryžiaus, šiandien jau trečia diena, kaip jis karste, nors jis žadėjęs prisikelti iš numirusiųjų".

Čia pradėjo nepažįstamas juos smarkiai barti: O jūs, neišmanėliai ir kietos širdies! Ar jūs nežinojote, kad Kristus turėjo kentėti ir taip įeiti į savo gar-

bę?" Ir pradėjo aiškinti pranašus, o tų mokinių širdys ėmė degti, bet nežinojo, kas tas keieivis, iki nuvyko į namus. Tik ten, kai sėdo už stalo laužyti duonos, staug pamatė, kad čia Kristus...

Taip ir mus Kristus veda kryžiaus keliais į amžiną garbę. Kiti pasaulio lygintojai apgauna žmones. Jie žada žmonėms tai, ko negali duoti. Jie žada rojų, o padaro pragarą. Tik Kristus tiesiakalbis. Jis nežada savo sekėjams rojaus ant žemės. Jis nešė kryžių ir mums liepia nešti. Jis visus kviečia, sakydamas: "Aš esu kelias, tiesa ir gyvenimas... Kas nori eiti paskui mane,

tegul išsižada patsai savęs, tegul ima savo kryžių ir tegul seka mane, o tada bus ten, kur aš esu". Tik tenai kiekviena ašara bus nušluostyta, tik tenai nebebus nei dejavimo, skausmo, nei liūdesio, nei mirties, nes viskas, kas buvo, praėjo. Net saulės tenai nebereikės, nes pats

Sportas

"KOVAS" ruošiasi...

Argentinos L. S. K. "Kovas", jau prieš kurį laiką naujai persiorganizavęs, savo nuolatinėmis treniruotėmis išaugo į rimtą krepšinio komandą, turėjęs per trumpą laiką net dvejais rugtynias su gana stipriais argentiniečių klubais ir abejas laimėjęs. Taip š. m. kovo 15 d. 10 val. susitiko Palomare Kovas — Palomar, vietos klubo krepšinio komanda, kurią santykiu 82:43 nugalėjo.

Balandžio 4 d. įvyko rungtynės Lanus, kur Kovas - 9 de Julio, vietos 2 div. klasės krepšinio komandą (antroji stiprumo),

Dievas jiems švies. Jie bus jų tauta, o Jis bus jų Dievas.

Kristus ik šiolei nė vieno neapgavo ir mūs neapgaus. Šimtai ir tūkstančiai šventųjų ir kanikinių jau seniai džiaugiasi amžina garbe, ir mes džiaugsimės. Čia ant žemės pakentėsime, bet paskui bus gerai. "Ką reiškia šio gyvenimo kentėjimai", sako šv. Povilas, "sulyginant su ta garbe, kuri mūs laukia... Ko nei akis nematė, nei ausis negirdėjo, nei į žmogaus širdį neįėjo, kas laukia tų, kurie myli Dievą", aiškina tas pats Tautų Apaštalas, buvęs paimtas net į trečią dangų.

Žmonių daugybė viens kitam pavydi, kai mato, kad anas turtingesnis ar sveikesnis, ar pertekęs žemiška laime, o mes, suprasdami Kristaus kelią, lenktyniaukime kryžiaus meilėje. Kai anie renka perlus ir didžiuo jasi dideliais turtais, taip mes per kentėjimus rinkime nevyntančios garbės deimantus. Niekas nesako, kad turtai, sveikata ar žemiški pasisekimai yra blogi dalykai. Jie irgi Dievo dovanos, ir jie turi vesti mus į išganymą, bet kaip dažnai jie mus apgauna, suvedžioja ir su mirtim pasibaigia. Tik kryžiaus meilė, sujungta su Kristaus meile, niekad mūs nesuveidžios.

taip pat gražiu santykiu — 52:23 nugalėjo. Taigi, jau šie du laimėjimai rodo teisingą "Kovo" pasirinktą kelią (nuolatinės treniruotės) ir jo gerą formą.

"Kovo" vadovybė numato greitą susitikimą su Urugvajaus Vytimi". Šiame susitikime tikrai urugvajiečiai turės mažiau laimės.

Mūsų sportininkai, jų draugai ir sporto gerbėjai, visa tai turėdami prieš akis, drąsiau ir su viltimi gali laukti ir laukia atvykstančių iš JAV mūsų brolių sportininkų. O koviečiai nesusaužia ir toliau ruošiasi ir, savo jėgas ir igudimą stiprindami, nuolat susitinka su įvairiais argentiniečių klubais.

Linkime geros sėkmės!

ARGENTINA LAIMĖJO PIETŲ AMERIKOS ČEMPIONATŲ

Š. m. balandžio 5 d. įvyko finalinės Pietų Amerikos futbolo komandų — Argentiną ir Braziliją rungtynes. Jas laimėjo 1 p. Argentina, kuri ir tapo Pietų Amerikos futbolo čempionas.

LIETUVIAI STALO TENISO MEISTERIAI

Kijeve įvykusiose Sovietų Sąjungos stalo teniso varžybose, kaip buvo laukta, visose grupėse laimėjo lietuviai. Laimėtojai: Paškevičius prieš estą Lesal, vyrų dvejetas — Paskevičius - Saunoris, moterų dvejetas — Ramanauskaitė - Žilevičiūtė, mišrus dvejetas — Žilevičiūtė - Baltakis.

(E) Lietuvos senovės tyrinėjimo radinių paroda. Vilniaus kraštotyros muziejaus patalpose atidaryta Mokslų akademijos archeologinių etnografinių ekspedicijų radinių paroda. Parodoje rodomi Lietuvos piliakalnių pilkapių, Vilniaus ir Trakų pilies radiniai, bylojantieji apie senovės lietuvių kultūrą ir buitį, be to ir šiaip radiniai, kurie atvaizduoja mūsų praeities bruožus. Rodoma tradicinių lietuvių rankšluosčių ir kita tautodailė, ypač iš Žemaitijos ir apskritai Vakarų Lietuvos. Gausiai esą pateikiama ar paprotinė medžiaga.

KAIP MUS IŠVEŽĖ Į SIBIRĄ

Ką pasakoja du kart išstremtas iš Lietuvos ir atvykęs į Vakarų

I.

Vienas tų lietuvių, kuriems pastaruoju metu pavyko iš Rytų atvykti į Vakarus, "Eltos Informacijoms" papasakojo, kaip jis su motina dar pirmosios okupacijos metu buvo išstremtas į Sovietų Sąjungos gilumą, kaip ten gyveno, kaip vėliau grįžo į Lietuvą ir paskiau dar kartą buvo išstremtas. Bet ir iš antrojo trėmimo pavyko grįžti į Lietuvą ir paskiau tam tikromis aplinkybėmis prisikelti į Vakarus. Jis t. k. pasakoja:

Atvyksta neprašyti svečiai.

1941 m. birželio 16 d. 6 val. ryto į mūsų butą atsilankė neprašyti svečiai — rusai enkavedistai. Padarę paviršutinišką kratą, pranešė, kad mes aukščiausios tarybos nutarimu esame išremiami į Sovietų Sąjungos gilumą 2 metams. Pasiruošimui buvo duotas dviejų valandų laikas. Kadangi mamytė mokėjo rusiškai ir galėjo su enkavedistais susikalbėti, šis terminas buvo pratęstas iki šešių valandų. Enkavedistai patys patarė imtis kuo daugiau daiktų, ypač rūbų, ypač geresnių daiktų, nes Sovie-

tų Sąjungoje esą įvairių daiktų trūkumas ir reikalui esant būsią galima naudingai juos likviduoti.

Daiktai buvo surišti į pundus ir pakrauti į automobilį, kuriuo buvo nuvažiuota iki stoties. Stotyje stovėjo ilgas ešelonas. Vagonai buvo sausakimšai prikimšti tremtinių. Mus patalpino mažame 12 tonų, dviejų ašių vagonė, kuriame be mūsų jau buvo apie 30 asmenų. Iš jų pusė buvo vaikai nuo 2 iki 11 m. amžiaus. Mus atvežė birželio 16 d., bet tremtinių pakrovimas jau buvo prasidėjęs 14 dieną. Netrukus traukinys su tremtiniais pajudėjo Rytų link.

Ešalono sargyba buvo patikėta NKVD daliniui. Enkavedistų tarpe daugiausia matėsi mongolų. Kol traukinys stovėjo stotyje, giminėms ir pažįstamiems dar buvo leidžiama perduoti tremtiniais maisto ir šiaip daiktų.

Slaptas užsimojimas mus iš tremtinių traukinio išlaisvinti.

Mūsų vagonė buvo tik 3 vyrai; visi kiti — moterys ir vaikai. Tarp paduotų iš laisvės papirosų buvo rastas raštelis, kuriame buvo pranešama, jog va-

kare bus bandoma mus išlaisvinti. Todėl patarė daiktus sudėti prie vagonų sienų, patiems sugulti ant grindų, kai prasidės susišaudymas, kad mūsų nesužeistų.

Tačiau mes vakaro jau nesulaukėme. Tuojau po pietų pastebėjome, kad dar sustiprinama srgyba, o netrukus traukinys pajudėjo. Sargybinių buvo du vagonai, — vienas priekyje, kitas pačiame gale. Tarp tų dviejų vagonų buvo nutiesti telefono laidai viršum vagonų stogų.

Jau formuojant ešaloną, beveik visi vyrai buvo atskirti nuo savo šeimų, o vėliau iš jų buvo sudaryti atskiri ešalonai. Iš šeimų, kurios vyko tame ešalone, vyrai daugiausia papuolė į Krasnojarsko sritį, nors kai kurie atsiliėpė vėliau ir iš Kazachstano, Karagandos, Alma Atos.

Likusinių gailėstingumas.

Pravažiuojant Lietuvos geležinkelio stotis, visur matėsi žmonių krūvos, o giminių ir pažįstamų verksmas buvo jaudinantis. Sustojant nors ir trumpam laikui, visai nepažįstami žmonės, daugiausia moterys, prie langelių paduodavo maisto, papirosų, vienu žodžiu, kas tik galėjo, užjautė ir stengėsi padėti. Net Vilniuje gyveną lenkai trem-

tiniams, kad ir lietuviams, nešė maisto ir papirosų.

Naujoje Vilnioje pirmą kartą buvo išduotas maistas ir vanduo. Iš kiekvieno vagono eidavo dvi moterys, kurios atnešdavo košės, makaronų sriubos ir vandens visam vagonui. Viename ešalono vagonė buvo įrengta krautuvė. Joje buvo galima gauti cukraus, riebalų bei konservų, žinoma, už pinigus. (Tai nereiškia, kad visuose tremtinių ešalonuose taip buvo).

Kol visi dar turėjo savo maisto, jo kelionės metu užtekdavo. Tik vandens kai kada buvo stoka. Daugiausia vargino ne maisto stoka, o nepaprastas susikimšimas. Vagonai, kuriuose buvo daug vaikų, darėsi panašūs į pragarą. Visos kelionės metu — 3 savaites — pusei tremtinių teko išbūti ant narų. Vaikams buvo didžiausia nelaimė, visą laiką išbūti nejudant. Išnamoji buvo šia pat, vagono viduryje, tik šiek tiek paklodėmis pačių tremtinių atitverta. Nuo staugaus maisto pasikeitimo pas daugelį vaikų ir suaugusių prasidėjo viduriavimas.

Ešalonas iki Kotlovo keliavo beveik 3 savaites, taigi nuėjo, kai karas jau buvo prasidėjęs. Nuolatos keisdavosi kelionės kryptis, tai pasukdavome į pie-

tus, tai į šiaurę. Kai tuo metu buvo šiltas meta laikas, tai vagonuose, žmonių prikimštuose, buvo itin karšta, tvanku. Vagonų sienos per dieną įkaisdavo taip, kad vos ranką buvo galima išlaikyti. Per visą kelionės laiką vaikai tik keletą kartų buvo išleisti pusvalandžiui pasi-vaikščioti. Ešalonas turėjo apie 80 vagonų.

Kotlove visi buvo išlaipinti ir sugrūsti į tris baidokus. Mūsų vagonė pakeliui pasimirė viena senutė ir du vaikai.

Toliau kelionė vyko upe gilyn į Komi sritį. Abi Vyčagdos upės pusės, kaip ir bemaž visa Komi sritis, apaugusi neperžiangiamais miškais. Tikra Dievo rykštė buvo nepaprastas uodų gausumas. Per išstisias naktis baidokuose smilkė kadugius, ginantis nuo uodų. Sukandžiotų žmonių veidai smarkiai sutindavo.

Lietuvos himnas ir lietuviškos dainos Komi miškuose.

Kelionės metu, sustojus laivui pasikrauti kuro, tremtiniai gami nosi valgi ant krantų, tiesiog pat ant laužų. Ir kaip keista nebūtų: jaunimas, kurio buvo apstu, čia pat ant kranto suorganizavo skautišką laužą, aplink ku-

(Nukelta į 5 pusl.)

Mokslas - MENAS - Literatūra

EDV. ŠULAITIS

POETAS JURGIS BALTRUŠAITIS

(Rašytojo 15 m. mirties su-
kakčiai paminėti)

Mintis mana — žvaigždžių
mįsles gedėti...

Buitis mana — ant prarajos
stovėti...

(J. Baltrušaitis)

Jau 15 metų praėjo nuo poe-
to Jurgio Baltrušaičio mirties.
1944 m. sausio mėn. 3 d. su šiuo
pasauliu atsiskyrė didelis mūsų
kūrėjas, nors ilgesnį savo am-
žiaus dalį rašęs rusų kalba, ta-
čiau savo lietuviškumo neslėpęs
poetas ir diplomatas Jurgis Bal-
trušaitis. Jis, panašiai, kaip ir
Adomas Mickevičius, kuris vi-
są savo gyvenimą save lietuviu
laikė ir savo tėvynės garbę bei
grožį dainavo svetima kalba, kūrė
lietuviškoje dvasioje. Tačiau
lietuviškai kūrybai atidavė sa-
vo duoklę bent senatvėje, eilia-
vęs lietuvių kalbos žodžius, dar
jaunystėje girdėtus iš motinos
lūpų.

Jurgis Baltrušaitis gimė 1873
m. gegužės 3 d. (senu kalendo-
rium — balandžio 20 d.) Paant-
vardžių sodžiuje, Skirstnemunės
valsčiuje, Raseinių apskr. Bai-
ges Kauno gimnaziją, studijavo
Maskvos universitete ir aktyviai
įsijungė į rusų literatūrinį gyve-
nimą. Eilėraščius pradėjo rašyti
dar būdamas u-te, ir pirmą kar-
tą jo eilės spaudoje pasirodė
1899 m. "Dlia vsiech" žurnale.

J. Baltrušaitis yra daug kelia-
vęs ir apvažinėjęs nemaža vietų.
Kadangi jis mokėjo daug (apie
13) kalbų, jam parūpo užmegsti
santykius su svetimų kraštų kūrė-
jais bei jų literatūra ir juos pa-
žinti iš arti. Jis buvo nuvykęs į
Stocholmą, kur susipažino su
garsiu švedų rašytoju Augusti-
nu Strindbergu, o iš ten pasuko
į Oslo, kur aplankė Henriką Ibseną.
J. Baltrušaitis ilgesnį lai-

ką gyveno Italijoje ir, bebūda-
mas Florencijoje, susipažino su
garsiu italų rašytoju Giovanni
Papini. Jis taip pat užsuko į
Helgolandą salą, Daniją, Olandi-
ją, Šveicariją ir kt. kraštus. Tarp
kelionių J. Baltrušaitis gyveno
Rusijoje, o atsistačius Nepriklausomai
Lietuvai, jis buvo paskir-
tas kraštui. Tas pareigas ėjo iki

Jurgis Baltrušaitis.

Kun. A. Lubicko raižinys

vokraštui. Tas pareigas ėjo iki
1939 m., kada buvo atkeltas Pa-
ryžiun Lietuvos atstovybės pa-
tarėju. Tačiau greitai užėjo ka-
ras, ir jam prieš akis atsistojo
liūdnos dienos — alkis, šaltis,
skurdas.

Apie šį J. Baltrušaičio laiko-
tarpį vaizdžiai rašo J. Aistis

1947 m. Mūsų Kalendoriuje:

"Pirmąją žiemą jis praleido
šiaurės Prancuzijos sodžiuje
Blonville, prie La Manche. Gyve-
nimo sąlygos buvo labai nepa-
lankios: nekurenta patalpa, kur-
ion lyjant sunkėsi pro lubas
vanduo. Bet nežiūrint to, jis ten
labai daug kūrė. Gyvendamas
Blonville sodžiuje, parašė *Ašarų
vainiko* dalį ir satyrinę poemą
"Žiurkės įkurtuvės". Kūrybinis
įkarštis buvo labai didelis. Ra-

gi aš tai dariau iš meilės Lie-
tuvai"...

"Nuo 1941 metų iki mirties
gyveno Paryžiuje. Gyvenimo są-
lygos dar labiau pasunkėjo: žie-
momis reikėdavo gyventi ne-
kurentose patalpose, keliaujant
su reikalais po Paryžių, rei-
kėjo stumdytis plaukiančioj
žmonių masėj ir laiptoti begali-
niais stočių laiptais; be to, rei-
kėjo maitintis netinkamu ir ne-
pakankamu maistu. Visa tai nu-
silpnino jo organizmą ir padarė
jį neatsparų bet kokiai ligai. Vis
dėl to ir tokiose sąlygose jis ne-
sunojo dvasia ir daug kūrė: pa-
rašė *"Ašarų vainiko"* antrąją da-
lį ir trečią lietuvišką poezijos
rinkinį *Aukuro dmai*. Pastara-
jam jis svajojo parašyti dar vie-
ną dalį. Sakėsi, kad ta dalis jo
galvoje jau buvusi baigta, tik
dar jam stigo kokio mėnesio lai-
ko jai fiziškai užbaigti, tai yra
užfiksuoti popieriuje."

Einant prie J. Baltrušaičio kū-
rybos, reikia pasakyti, jog jis ru-
sų kalba yra išleidęs du poezijos
rinkinius: *"Žemės laiptai"* (1911
m.) ir *"Kalnų takas"* (1912 m.).
1915 m. buvo paruošęs spaudai
poezijos rinkinį *"Lelija ir Pia-
tuvas"*, tačiau jo neišleido.

Kaip P. Naujokaičio "Lietuvių
literatūroje yra rašoma, J. Bal-
trušaičio poezijoje vyrauja filo-
sofiniai motyvai. "Jo poezijoje
žmogaus santykiavimas su pa-
sauliu ir su Dievybe yra pan-
teistinio pobūdžio. Visas pasau-
lis yra harmoningas Kūrėjo tva-
rins, turis savo tikslingumą ir
vertę. Gamta lyg meldžiasi savo
Kūrėjui: rytą giedodama Auš-
rinę, dieną vyksta gamtos Mi-
šios, o vakaro saulėleidžiai pra-
byla gamtos Mišparais. Ir žibu-
tė, ir ramunėlė, ir žmogus pa-
saulio didybėje stovi greta vie-
nas kito; nors gyvena savita gy-
venimą, bet siekia to paties
tikslų:

*Nusilenk, praeivi, žolytei prie
tako,*

*Jei girdi, kai smilga, iš molio
išdygus,*

*Tavo kurčiai širdžiai tyliai, ty
liai sako,*

*Kad tu ir jos stiebas — amžių
saikui lygūs...*

*Nes jau taip sumanė tėvas vi-
sagalys,*

*Kad priėmė žemės skirtį ly-
giai kuklią,*

*Judu — dvi jo mįslės, dvi vie-
nodos dalys*

*Pelenų ir žiedo jungtame ste-
bukle...*

Lietuviškąją J. Baltrušaičio
poeziją gražiai ir išsamiai api-
būdina A. Vaičiulaitis, sakyda-
mas:

"Nuo metafizinių ir abstrakčių
tiesių tokio aistringo ieškojimo
nuo kopimo prie dievybės laip-
tų, kada jo daina yra "nuo Die-
vo — į Dievą", jisai žengia dar
vieną žingsnį: jis pažiūri į gim-
tąją žemę, kurioje pakelių liū-
dnus kryžius stebėjo ir pasakų
klausėsi savo vaikystės tolimo-
mis dienomis. Ir štai šitie lietu-

naį jaučia Lietuvos darbininkas
ir kolūkietis ant savo pečių. Aš
esu tikras, kad prie pirmos pro-
gos ir darbininkas, ir kolūkietis
mokės atsidėkoti "vyresniajam
broliai" iš Maskvos už viską, ką
lietuvis turėjo iškentėti.

(Pabaiga)

Iš Lietuvos pogrindžio į Sibirą ir atgal

NERIMĄ KELIA
SVEIKATINGUMAS

Nerimą Lietuvoje kelia gyven-
tojų sveikatingumas. Dažnai pa-
sireiškia nervinai ir širdies ligų
susirgimai, kurių tiek daug, kad
pvz. širdies išsiplėtimas jau ne-
beskaitoma liga. Be to, vis daž-
niau galima išgirsti apie susir-
gimus vėžiu, skilvio ligomis ir
kitomis.

Žinoma, būtų neteisinga
sakyti, kad niekas nešiama prie-
monių Lietuvoje prieš ligas ar
žemą pragyvenimo lygį. Tačiau
visos tos priemonės paskęsta to-
kiame biurokratizme, kad žmo-
gus, iki jis ką nors pasiekia, sa-
vaimė praranda norą džiaugtis.
Kad padaryti skilvio nuotrau-
ką rentgenu, reikia laukti ištisus
mėnesius, o patikrinti sveikatą
pilna to žodžio prasme mažam
žmogui įmanoma tik nebent
privačiai. Visų pirma, dauguo-
s ligoninių įrengimai nėra
padarę pažangos—ligoninės ne-
turi naujų, modernių įrengi-
mų, išskyrus tik vieną ligoninę
Kaune ir Vilniuje. Gydymas ne-
mokamas, tačiau gydytojai ne-
turi intereso, o dažnai neturi nė
galimybės apžiūrėti ligonį pag-
rindiniai, nes jie gauna tvirtą
mėnesinį atlyginimą, nepriklausomai
nuo pacientų skaičiaus.

Jam tas pat. ar jis 10 apžiūrės,
ar šimtą, tad jam mieliau, kad
tik dešimtis teateitų.

Ir taip eilinis žmogus vargina-
si, važinėja į Kauną ar Vilnių ir
už privatų vizitą moka po 200
rublių, perkasi užsieninius vais-
tus, jei jų gauna, ir tokiu būdu
stengiasi pasigydyti.

*Didžiausia svajonė —
išgyti kostiumą.*

Mūsų grįžusių iš Sibiro di-
džiausia svajonė buvo — išgyti
kostiumą. Vieniems tai pavy-
ko, kiti dar ir šiandien jo netu-
ri, ypač viengungiai. Reikia tvir-
to pasiryžimo, kad surinkti tri-
jų mėnesių algą, nes tiek reika-
linga kostiumui nusipirkti. Val-
džia vis ramina sakydama: "Kai
pasieksime komunizmą, visko
turėsime". Tačiau vienom iliuzi-
jom žmogų nepašers, jis nori
šiandien gyventi, o ne rytoj,
ypač, kai tas rytojus toks uto-
pinis.

Negalima ir pasakyti, kad vi-
si blogai gyvena, kad visi nepa-
tenkinti komunistais. Yra ir ge-
riai ir blogiau gyvenančių. Blo-
gai gyvena darbininkai su gau-
sionis šeimomis. Neperdėsiu
sakydamas, kad jie labai blogai
gyvena. Geriau gyvena geri spe-
cialistai su negausiom šeimom,

ar tie, kurie turi galimybės pa-
sinaudoti "valdišku turtu". Ge-
rai gyvena visa valdžios grieti-
nėlė: įmonių direktoriai, kolū-
kių pirmininkai, rajonų pirmi-
ninkai, partijos sekretoriai ir
t. t. Pastarieji važinėja valdiš-
kais automobiliais, kelia poky-
lius su šampanais ir likeriais, o
darbininkui išgyti dviratį —
dar vis didelė problema.

*Raudonieji ponai pertekliuje,
o eiliniai už duoną grumiasi.*

Taip jau, turbūt, kiekvienoje
diktatūroje, ypač tokioje nevy-
kusioje, kaip TSRS, kur vieni
didžiausiam pertekliuje gyve-
na, o kiti už duoną grumiasi.

Tačiau komunistinė propa-
ganda randa visa puikiausioje
tvarkoje, o skaudamas vietas —
apeina nemirktelėję. Jiems pa-
tiesiems gerai. Aišku, kad dėl įvai-
rių trūkumų kaltas ne mažasis
partietis, bet pati sistema. Ta-
čiau, kai plaka, tai plaka tik
mažajį.

Kai paskaitai "Tėvynės Balsą"
(kurį, tarp kitko, aš Vakaruose
pirmą kartą pamačiau, nes Lie-
tuvijoje jis nerodomas; nėra rei-
kalo liaudžiai rodyti, kuo šeria-
mai užsienio lietuviai), atrodo,
kad Lietuva žydėti žydi, kad ten
pieno upės teka tarp kisieliaus
krantų.

Tą "žydėjimą" kiekvieną die-

KULTŪRINĖ KRONIKA

• *Karaliaus vainikas* — legen-
dų ir padavimų knyga, spaudai
paruošta Juozo Sodaicio, išėjo iš
spaudos. Išleido Gabija. Ilius-
tracijos Ados Korsakaitės. Kny-
ga turi 111psl.

• *Povilas Gaučys* baigė versti
Herman Melville romaną apie
banginių medžioklę. Veikalas pa-
vadintas "Siautulingasis Dick"
arba "Baltasis banginis".

• *Aidai* šiemet pradeda de-
tuosius metus Amerikoje. Visą
laiką redaguoja Antanas Vai-
čiulaitis. Redakcijos nariai: Leo-
naldas Andriekus, OFM., J. Gir-
nius, Alfonsas Nyka-Nyliūnas.
Meninę priežiūrą tvarko dail.
Telesforas Valius.

• *Ist. magistro Stalšano* kny-
ga "Latviešu un lietuvišu aust-
rumu apgabalū likteni" (Lat-
vių ir lietuvių pietinių sričių li-
kimas) jau išspausdinta Drau-
go spaustuvėje. Tai stambus,
456 puslapių turis veikalas gau-
siai iliustruotas, lietuvius lie-
čias gal net daugiau, negu lat-
vius. Knygoje aprašomi gausūs
slavų bandymai XIX šmt. nu-
tautinti latvius ir lietuvius.

PRIEŠ KEITIMĄ FILMŲ SU RUSIJA

Eugene Castle, buvęs doku-
mentinių filmų gamintojas JAV
vyriausybei, ragina užbaigti fil-
mų keitimą su Sovietų Rusija,
nes dabar JAV Informacijų a-
gentūra, tvarkanti tą pasikeiti-
mą, darosi rusų propagandos
talkininkė.

AUKOKITE VASARIO 16 D. GIMNAZIJAI!

viškieji jo eilėraščiai jau turi
daug konkretumo bruožų, tų
mums pažįstamų vaizdų ir bal-
sų. Poetas pasilieka kaip buvęs
su savo giliu susimąstymu, palie-
ka nuošalus ir rūstus, bet pro
šitą rūstų išminčiaus žvilgsnį
staiga išvystam kažką savą, ar-
timą ir mielą, ne kartą regėtą.
Tarp tų amžinų tiesų svarstymo
išsipina ir mxxų krašto peizažas,
mūsų tie pasvirę kryžiai, mūsų
laukų kukli ramunėlė. Jurgis
Baltrušaitis nusileidžia iš savo
metafizinių augštumų net ir
prie visai konkrečių mūsų žė-
mės vietų ir istorinių atmini-
mų: jis dainuoja apie Nemuną
ir apie senovės vaidilų apeigas,
visa tai gebėdamas supinti su
didžiausiomis buities problemo-
mis".

*Ar saulutė ar šešelis,
Teka vingiais Nemunėlis —
Ritas vilnys, sukas srovės,
nuo gilos žilos senovės,
Blizga žirba, spindi, teka,
Amžių kilnią sekė seka...*

arba

*Ramunėlė tu baltoji,
Kad išpuoštum mano kelią,
Tu iš dulkių atsistoji
Skaisčių pakeli galvelę...
Vargui — takui pro rugienas
Tavo žiedas — džiaugsmo*

[kraittis.

*Štai pasauly aš ne vienas,
Jo bedugnėj ne našlaitis
yra J. Baltrušaičio kūrybos iš-
traukos, kurios visada liks gy-
vos lietuvių literatūroje, nežiu-
rint, kiek metų praeis nuo jo
mirties.*

ARGENTINOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

LIETUVIŲ CENTRO VEIKLA

P A D Ė K A

Už pasidarbavimą veltui L. Centro bufete —

1. P. Jalinskiui ir jo žmonai sausio mėn. ir įtekusiam kason 2.593,80 pezų gryno pelno,

2. P. K. Mankui ir L. Centro jaunimui vasario mėn. ir įtekusiam kason gryno pelno 15.534,50 pezų ir

3. Stasiui Džiugui ir jo šeimai kovo mėn. ir įtekusiam 4.699 pezų gryno pelno, širdingai visiems dėkoja

Lietuvių Centro Valdyba

L. CENTRO NAMO STATYBAI

KOVO MĖN., 1959, AUKOS

Puzinas Antanas — \$ 1.000.— (ankščiau buvo aukojęs \$ 2.000) Leonas ir Elena Ryseliai — \$ 5.000 (ankščiau — \$ 5.000), Juozas ir Katalina Rudaičiai — \$ 1.000 (ankščiau \$ 2.500), Juozas Slančiauskas — \$ 500 ir Vladas Grigas — \$ 30. Viso gauta aukų \$ 7.530.

Aukotojams širdingai dėkoja Lietuvių Centro Valdyba.

— Š m. balandžio 26 d. įvyks Lietuvių Centro visuotinis narių susirinkimas.

TEMPERLEY

VELYKOS TEMPERLEY

Gal nė viena Lietuvių kolonija nešventė taip gražiai Velykų, kaip Temperley apylinkė. Temperley Lietuvių kataliku apylinkės komitetas, vadovaujamas pirm. Motiejaus Povilaitio ir Igno Valentinavičiaus, suruošė Stasio Paliukėno namuose, Villa Sastre, didelį bendrą Velykų stalą, šiuo kart gal ne tiek patiems tautiečiams susiburti, kiek pagerbti mūsų įžymų misionierių Tėvą J. Bružiką, S. J., atvykusį iš Montevideo ir vedusį rekolekcijas Aušros Vartų bažnyčioje, Avellanedoje. Temperlietės ponios — Kastutė Gikienė, Paulina Zlotkienė, Agnietė Stasiulevičienė ir Juzė Valentinavičienė apkrovė stalus įvairiais velykiniais

KAIP MUS IŠVEŽĖ...

(Atkelta iš 3 psl).

rį pirmą kartą tuose miškuose suskambėjo lietuviškos dainos ir Lietuvos himnas. Kadangi komendantas lietuviškai nesuprato, tai buvo dainuojama jam gir dint, nesivaržant.

Mūsų šeimą išlaipino nepertoliausia nuo Komi sostinės Syk tytkaro. Čia išlipo apie 20 lietuviškų šeimų. Iš imonės buvo atvykę vietiniai komiai su vežimais, į kuriuos susikrovėme daiktus, o patys nužinksniavome pėsti.

(Bus daugiau)

Casa "DOMICELA"
Sav. A. LEVANAČIUS
ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ MEGZTINIAI,
ŠALIKAI, KAMPEROS
šilko ir drobės išdirbiniai
— PRIEINAMOS KAINOS —
CANADA 2025 Lanús O.

Casa MUSKETAS
Parduoda
PLOKŠTELES, PIANINUS,
AKORDEONUS, BANDEONUS
TELEVISIOS APARATUS
ISNUOMUOJAMA PIANINUS
T. E. 50 - 5948 Sanabria 2790-92

valgiais, gerimais ir margučiais. Ponioms patvarkyti padėjo, o taip pat ir svečiams patarnavo vyrai — M. Povilaitis, Ign. Valentinavičius, J. Stasiulevičius ir jaunuolės — Emilija Šinkūnaitė, Marytė Stasiulevičiūtė ir Irena Gikytė. O svečių tikrai prisirinko gausiai: atėjo ne vien daugumas temperliškių, bet buvo iš Bs. Aires — Konstantinas, Misiūnas su ponija, Noreika, iš Avellanedos — kun. Jodka, K. Misiūnas, iš Lomas de Zamora — kun. Juozas Stasiulevičius ir kiti.

Prieš vaišių pradžią pirm. M. Povilaitis tarė žodį apie suruoštų vaišių reikšmę ir vaišės buvo pradėtos, vadovaujant Tėvui J. Bružikui, giesme "Linkma diena mums prašvito"... Pakiliai ir didingai nuskambėjo giesmė, pritariant Temperley chorui ir visiems susirinkusiems

Apie Tėvo J. Bružiko asmenį ir nuveiktus darbus kalbėjo kolonijos veikėjas Jonas Stasiulevičius. Garbingajam svečiui sugiedota "Ilgiausių metų". Jautriai ir patrijotiškai dar kalbėjo Valentinavičius, Liačas ir kun. M. Jodka. Paskutinis, susijaudinęs iš džiaugsmo, pasakė gražią, Velykom pritaikytą kalbą Tėvas J. Bružikas. Gerb. kalbėtojas kvietė visus lietuvius, nežiūrint pažiūrų skirtumo, į lietuviškas darbas. Kur bus vienybė, ten lietuviybė nebus.

Pasibaigus kalboms, svečiai šnekučiuodami vaišinosi ir gėrėjosi temperliečių vaišingumu, kuris užsitęsė iki vėlumos. Ne trūko čia ir lietuviškų dainų. Po to skirstėsi į namus, linkdami vieni kitiems Velykinio džiaugsmo.

Garbė temperliečiams, suruošusiems Velykines vaišes!

J. Stasiulevičius

ROSARIO

Velykos šv. Kazimiero lietuvių parapijoje. Šventajam Šes-tui suteikus leidimą lietuviams turėti Didžiosios Savaitės ir Velykų apeigas senąja tvarka, vėl grįžo lietuviški papročiai į lietuviškas bažnyčias. Taigi, š. metais ir šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje pamaldos buvo kaip Lietuvoje. Lietuviams Velykinį pasiruošimą vedė kun. Augustinas Steigvila, neseniai atvykęs iš Romos į Avellaneda, marijėnas, o argentiniečiams — kun. A. Kleiva. Pirmą kartą šioje bažnyčioje buvo giedami "Graži's verksmai" tris paskutiniąsias Didžiosios Savaitės dienas. Pats Prisikėlimas įvyko Velykų sekmadienį 7 val. ryto, jį laikė kun. J. Jakaitis. Visas dienas giedo-

Vitrinų Fabrikas
"VITRAL"
Sav. W. A. Rastauskas
Įrengimas moderniškų vitrinų
prekybos namams ir krautuvėms.
Av. SAN MARTIN 3038
Lomas del Mirador

"Maironio" choras. Per Velykas buvo daug žmonių ir nemažai skaičius parapiiečių atliko velykinę išpažintį bei priėmė Šv. Komuniją.

— Išrinkta nauja Rosario Lietuvių Bendruomenės valdyba. Per visuotiną Rosario Lietuvių Bendruomenės susirinkimą, kuris įvyko kovo 22 d. 17 val. šv. Kazimiero lietuvių parapijos sodyje, buvo išrinkta nauja valdyba. Pirmininku išrinktas A. Samauskas, vicepir. — J. Papečkys, išdininku — A. Švarlys ir sekr. — Balys Kaušpadas. Nariais liko A. Latvėnas, M. Klimas ir Tomas Plepys. Į revizijos komisiją įėjo Rožė Šimanavičienė, Dom. Rudis ir V. Žvirgždas. Pareigų perėmimas įvyko balandžio 4 d. Po rinkimų valdybos pavaišino susirinkusius narius, buvo pasidalinta mintimis. Susirinkimą pravedė buvęs pirm. Zigmąs Stasevičius. Linktina naujai valdybai darniai dirbti lietuvišką darbą.

— Sparčiai vyksta gatvės grindimas. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebono kun. J. Margio iniciatyva paimtas Av. N. S. del Rosario gatvės grindimo darbas sparčiai eina pirmyn. Jau baigiami iškirsti medžiai ir išgristas kelias iki bažnyčios, taip kad gali kiekvienas be sunkumų pasiekti lietuvių parapijos bažnyčią. Nors dar daug bus reikalinga įdėti darbo, bet darbas gerokai įpusėtas. Padeda dirbti aplinkiniai kaimynai ir nemažas skaičius lietuvių. Paminėtini: A. Latvėnas, V. Žvirgždas, J. Vajaga, J. Šimkus, A. Švarlys, A. Samauskas, J. Guzas, V. Seniūnas, V. Žiurauskas, K. Sergiūnas, K. Kalainis, S. Krašinskas ir J. Stašauskas.

— Vladas Baltuktavičius iš F. Beltran miestelio sunkiai serga. Paguldytas IMCE sanatorijoje, B. Orono 450, salė 23.

— Jurgis ir Ona Liutkevičiai pagerbė rekolekcijų vedėją kun. Augustiną Steigvilą, suruošdami per Velykas gražias vaišes. Vaišėse dalyvavo ir daugiau lietuvių.

MIRĖ STASYS UŽKURIS

Šių metų kovo mėnesio 2 dieną aprūpintas šv. sakramentais mirė Stasys Užkuris, sulaukęs 58 metų. Velionis buvo kilęs iš Vierų kaimo, Kelmės vals. Į Argentiną atvyko 1930 m. ir visą laiką dirbo Swifto skerdyklose. Turėjo nuosavą namą Pueblo Nuevo, smulkių prekių krautuvę ir visų buvo pažįstamas kaip nuosirdus lietuvis. Į amžino poilsio vietą palydėjo kun. A. Kleiva, MIC, gausus skaičius lietuvių, artimųjų ir draugų, papuoštas daugybe vaikų. Palaidotas Villa Gob. Gal-

* „LIETUVA“ Sav. V. Nalivaika
Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, Florida 165 (Galeria Gijemes), escritorio 529, p. 5. T. E. 33 - 9534.

vez kapinėse kovo 14 d. Rosario mieste paliko nuliūdusią žmoną Teodorą, sūnų Benediktą, dukteris: Jozefą, Rožę, Irmą ir Mirtą. Beto liko jo žmonos sesuo Marija Barisienė, su mergaite Ona, svainiai — Juozas Budraitis ir Juozas Girskis, o Lietuvoje brolis Antanas, sesuo Barbora, brolienė Elena ir

A. A. Stasys Užkuris

daug anūkų. Ilgai lietuviai neužmirš malonaus tautiečio, kuris pasižymėjo nuosirdumu, vaišingumu ir kitomis gražiomis būdo savybėmis. IIsėkis ramybės, mielas Tautiet, Argentinos žemėje! Velionies artimieji maloniai dėkoja visiems tautiečiams už vainikus ir paskutinį patarnavimą a. a. Stasiui Užkuriui.

BERISSO

PAMALDOS BERISSO LIETUVIAMS

Pamaldos Berisso lietuviams balandžio 19 d. bus Ukrainiečių bazilijonų bažnyčioje 11,30 val. Nuo tol pamaldos visada bus ukrainiečių bažnyčioje du kartus per mėnesį — kas antrą ir ketvirtą mėnesio sekmadienį. Gegužės mėn. pamaldos lietuviams bus 10 ir 24 dienomis 11,30 val.

P A D Ė K A

Nuosirdžiai dėkoju pp. Stundžių, Mikšriūnų, Juškų, Petronių o ypač Mikelaičių šeimoms ir kitiems mieliesiems berisiečiams už patirtą globą laike Velykų Rekolekcijų ir linkiu, kad džiaugsmingi Prisikėlimo varpai skambėtų per visą gyvenimą ir, su meile ir kantrybe viską pakeliant, mums rodytų Amžinosios žmogaus paskirties didybę. kun. A. Lubickas, MIC

— "Mindaugo" d-jos 28 metų sukakties minėjimas prasidės š. m. balandžio mėn. 19 d. 11,30 val. pamaldomis ukrainiečių bažnyčioje.

"Mindaugo" d-jos valdybos nariu išrinktas p. Petras Mekšriūnas, o ne Mešriūnas, kaip buvo paskelbta spaudoje.

● Radijo valandėlei "Lietuvos Aida" iš Berisso aukėjo ir p. V. Stundžia 60 pezų.

Imprenta de "LAIKAS"
Mendoza 2280 * Avellaneda

— Luisito Mikelaitis 30 d. kovo mėn., nutraukęs La Platos universitete mokslą, išskrido iš Ezeizos aerodromo į Saltą, dujų rezervarų fabriką, padėti savo broliui Rikardui. Kovo 29 d. buvo jaunos tėvėlių namuose, Habana 747, Berisso, išleistuvės, dalyvaujant gausiam būreliui draugių-draugų ir artimųjų.

— Elena ir Petras Mikšriūnai, kovo 16 d. buvo užprašę iškilmingas šv. Mišias už Mikšriūnų ir Sakalauskų šeimų mirusiųsias Aušros Vartų bažnyčioje, Avellaneda, kurias atlaikė kun. A. Lubickas. Po Mišių p-os Elenos brolio Pijaus Sakalausko valgykloje puikiai pavaišino draugus ir artimuosius, kurie ilgai liks dėkingi maloniems šeiminkams.

— Kulvelytė - Juškienė 28 d. kovo mėn. gavo liūdną žinią iš Lietuvos, kad 1958 m. gruodžio mėn. 22 d. mirė jos mylimas brolis Pranas Kulvelis, o brolis Antanas ir sesutė Morta yra patalpinti ligoninėje. Gruodžio mėn. taip pat mirė giminietė Stefanija Foka.

MŪSŲ MIRUSIEJI

— Juozas Rakūnas mirė balandžio 8 d. Berisso mieste. Palaidotas La Platos kapinėse. Liko nuliūdusi žmona ir sūnus Jonas.

— Petras Vaicekonis mirė balandžio 9 d. Liko žmona Antonija Prakitaitė ir sūnus Petras. Gyveno Remedios 4785, Flores.

— Jose Vasquez, Apolonijos Babrauskaitės vyras, mirė balandžio 10 d. Jis buvo ilgameitis p. Emilijos Čekanauskienės fabriko tarnautojas.

— Bronė Zalagienė, eidama 56 metus, mirė balandžio mėn. 6 d. 17 val. Dock Sude. Laidotuvės įvyko balandžio 10 d. 16,30 val. Už velionę gedulingos pamaldos Aušros Vartų bažnyč. buvo balandžio 14 d. 8,30 val.

— Antanas Ramonas, gyvenęs Villa Madero, Cochabamba 1844, kovo 31 d. mirė. Liko žmona Elena Ramonienė ir duktė, ištekėjusi už Hoh.

— Jonas Vasys (Basius), gyv. Costa Rica 329, Piñeyro, mirė balandžio 1 d.

MOTORAI,

Pervyniojimas (bobinaje) ir kiti motorų ir elektros reikmenų pataisymai.

SAŽININGAS DARBO ATLIKIMAS
JULY 1362 Lanus Oeste

Lietuvis fotografuoja

įvairias šventes, vestuves, krikštynas

Daro spalvotas nuotraukas.

c. MEXICO 143, CAPITAL
T. E. 30 - 5372

MINKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS

GAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ MINKSTOS IR STIPRIOS KĖDĖS.
-profesionalas yra pasiruošęs ATLIEKAMI ĮVAIRŲS STALIAUS

DARBAI.
Savininkas
Jonas Janušis
COCHABAMBA 1811-17
Villa Scasso
T. E. 68 - 7268

ALBERTO E. TIMINSKAS
"COCHERIA"
AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS
Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.
AV. PAVON 11070 T. E. 243 - 5654 Sucursal
Temperley BALCARCE 510
F.C.N.G.R. Lomas de Zamora

Didž. Savaitės ir Velykų Šventė Avellanedoje

Velykos, didžiausioji ir iškilmingiausia šventė, yra, taip pat seniausia ir pirmą kartą ne vien dėl to, kad ji primena svarbiausiąją krikščionybės paslaptį, bet taip pat dėl jos dvasinės svarbos mūsų gyvenimui. Per Velykas Kristus mus pagimdė naujam gyvenimui, kuris yra kilnesnis, nes yra aukštesnis už gamtinį gyvenimą, Velykų dėka mes galime pasidaryti Dievo vaikais, dangaus paveldėtojais.

Minint svarbiausią Kristaus gyvenimo paslaptį, Aušros Vartų leituvių parapijoje tai buvo pravesta kuo didžiausiu iškilmingumu. Tiek liturginės pamaldos, tiek dvasinis atsinajinimas T. J. Bružiko pamokais kėlė visu širdis prie aukštesnių dalykų, negu šis pasaulis. Didįjį Ketvirtadienį šv. Mišios buvo atlaikytos ypatingu iškilmingumu, nes juos atvaizduoja Kristaus paskutinę vakarienę. Šiu mišių metu buvo plaujamos 12 vyrų, vaizduojančių apaštalus, kojos, nes taip padarė per paskutinę vakarienę taip pats Kristus. Didysis Penktadienis praėjo di deliame susikaupime, nes tai Jėzaus Kristaus kančios ir mirties diena. Šios dienos dvasia buvo tyla ir susikaupimas, jos pamaldų svarbiausioji dalis kryžiaus pagarbėnimas.

Užtruko geras pusvalandis, kol visa bažnyčia galėjo atiduoti mirusiam an kryžiaus Kristui pagarbą.

Specijalią nuotaiką sudarė didžiojo šeštadienio pamaldos. Jau vien jų laikymas vidurnaktį teikė kažką paslaptingo. Tos dienos pamaldų ypatingas požymis - Kristaus atnepti malonė ir šviesa, besiskleidžianti pasaulyje, giliai įsipaudė visų širdyje, matant tamsoje paskendusių bažnyčių su vienintėle uždegta bažnyčioje velykine žvake, vaizduojančią Kristaus šviesą, ir iš jos paskleidžiančią šviesą, uždegant pamazū pirma patarnaujančiu, o paskui visų žvakes. Vidurnakčio šv. Mišios jau skelbė prisartinantį tos nakties svarbiausią įvykį - Kristaus prisikėlimą, kuris buvo atšvestas ryte 6 val. iškilminga prisikėlimo procesija.

I šių minėjimo pamaldas kasdien prisirinkdavo skaitlingiausi būriai lietuvių, o Velykų dieną bažnyčia buvo per maža, kad visiems užtektų vietos viduje. Dalis turėjo pasitenkinti, stovėdami lauke. T. Bružiko žodis kasdien kėlė visų širdis prie Dievo apreikštų tiesų, kurios visu rimtumu buvo atvaizduotos liturginėmis apeigomis.

NAUJI „LAIKO“ RĖMĖJAI

(NESKAITANT PRENUMERATŲ) IS URUGVAJAUS

- Urug. pezaį
\$ 2 - Juozas Debesys
.. 2 - Jonas Mockevičius
.. 3 - Benediktas Mesonis
.. 3 - Agota Aukštutienė
.. 8 - Alfonsas Bartašiūnas
.. 4 - Jonas Kerševičius
.. 5 - Adelė Noreikienė
.. 3 - Eduardo Jusys
.. 7 - Sofija Bakurskas
.. 6 - Kazimieras Lingis
.. 15 - Kaz. Čibiras

Visiems Rėmėjams ir užsimokėjusiems prenumeratą nuoširdžiai dėkoja

„LAIKO“ Administracija.

AUKOS SV. KAZIMIERO VĒLIAVAI

- \$ 100 - M. Jacevičienė
.. 100 - V. Žilienė
.. 100 - P. Raudonikis
.. 50 - E. Varanauskienė
.. 50 - T. Aleksienė
.. 50 - Z. Petrauskas
.. 50 - K. Sulačka
.. 46 - V. Survilienė
.. 20 - B. Mikšis
.. 15 - S. Biknienė
.. 10 - O. Lipinskienė
.. 10 - V. Sonaitė

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Aušros Vartų par. Klebonas.

LIETUVIŲ KELIONĖ Į LUJAN

Maldinga kelionė į Lujaną bus sekmadienį, balandžio 26 d. Išvažiuojama iš Aušros Vartų parapsiųnuoto apsuojimo sofyda 7 val. ryto. Važiuojantieji turi susirinkti 6.30 val.

Lujane prie Dievo Motinos stebuklingo altoriaus šv. Mišios bus 10 val. kartu su lietuvišku pamokslu. Po piet 16 val. ten pat palaikininimas.

Truputį prieš 10 val. lietuvių grupė bus sutikta Lujano bazilikos klebono prie bazilikos durų, grojant Lietuvos himną ir plevėnuojant lietuviškai vėliavai.

Norintieji vykti prašomi užsirašyti iki trečiadienio, balandžio 22 d. Kelionė kainuos 45 pezus.

Parapijinė Vėliava

bus padaryta, kaip tikimasi, balandžio 26 dienai - kelionei į Lujan. Ją daro Franciscanas de Bolanden, Florencio Varela miestelyje. Vėliava kainuos virš 5.000 pezų. o šiuo tarpu turime surinkę tik 3.500 pezus, todėl prašome gerb. parapijiečius prie Vėliavos įtaisyimo savo auka prisidėti.

Telesforas Mikalauskas, šv. Cecilijos choro choristas, paguldytas antru kartu Hospital Britanico, 3-čias aukštas, salė - O'Connor A. lova 4, kur šiomis dienomis bus padaryta chirurginė operacija.

VESTUVĖS

Joana Saluckytė ir Pranas Martinež š. m. vasario 28 d. Florencio Varela bužnyčioje priėmė moterystės sakramentą. Vestuvių vaišės įvyko jaunosios tėvelių namuose.

Povestuvinę kelionę jaunieji išvyko į Sierras de Cordoba.

PRADĖS DARBĄ SESETADIENINĖ MOKYKLA

Šeštadieninė lietuvių mokykla darba pradeda šestadienį, balandžio 25 d. 15 val. Avellanedo Aušros Vartų mokyklos patalpose, Brasil 835

Lietuviai tėvai turėtų atvesti savo vaikus į šią liuanistę mokyklą, kur pramokis geriau ne tik lietuvių k., bet susipažins su Lietuvos istorija, geografija, liaudies dainomis, šokiais ir t. t. Šešt. mokykloj moko prityrusios mokytojos.

PRANESIMAS

š. m. balandžio 19 d. 12 val., (tuoj po pamaldų) Aušros Vartų m-los patalpose šaukiamas šeštad. mokyklos mokinių švų susirinkimas.

Atvykimas tėvams būtinas. Šešt. Mokyklos Tėvų Komit.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškomi šie asmenys:
1. Antanas Kubilius, anksčiau gyvenęs Barrancas de Belgrano. Kreiptis į Anelę Krivickienę, Pringles 240, Lanus, ar į P. Gudelevičių, c. Mendoza 2280, Avellaneda.
2. Petras Tintaras, atvykęs po 2-jo Pasaulinio karo į Argentiną. Kreiptis į P. Gudelevičių, c. Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. Aires T. E. 208-5027.

Redaguoja Red. Kolegija. Ats. red. J. Duoba. - Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti - gražinami tik autoriams prašant. KAINA: Argentinoje metams \$ 90.-, pusm. \$ 50.-, vienas nr. \$ 4.- Urugnajuje met. 12 ur. p. Kitur - met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

IX METAI - Nr. 233 15 DE ABRIL

K. MOTERŲ "BIRUTĖS" DRAUGJA Š. M. GEGUZĖS MĖN. 3 DIENĄ, SEKMADIENI, RENGIA

MOTINOS DIENOS MINĖJIMĄ

ŠIA TVARKA:

- 1.- 10.30 val šv. Mišios už gyvas ir mirusias motinas.
2.- 17 val. punktualiai, Lietuvių salėje, Brasil 835, Avellaneda, paskaita ir meninė programa su vaidinimu, deklamacijomis ir šokiais.

Visus tautiečius kviečiame savo atsilankymu į minėjimą pagerbti LIETUVES MOTINAS Rengimo Komisija

TRADICINĖ MARGUČIŲ ŠVENTĖ

Šįmet, kaip ir praeitais metais, A. L. K. ir K. S-ga balandžio 5 d. Lietuvių svetainėje, Brasil 835, Avellaneda, surengė tradicinę margučių šventę su užkandžiais. Nors šįmet dalyvių skaičius buvo mažesnis, bet jauki lietuviška ir šventiška nuotaka gaubė kiekvieną tautietį.

12.30 val. S-gos pirmininkas kap. V. Diminskas kviečia svečius prie stalų užimti vietas, taria pasveikinimo ir apie suruoštos šventės reikmę keletą žodžių ir paprašo Parapijos kleboną kun. J. Duobą krikščionišku papročiu palaiminti vaišių stalą.

Erdyi svetainė prisipildė kalbomis ir juoku. Buv. karių ponios - Diminskienė Baliukienė ir kt., o be to, ir patys vyrai - p. Baliukas, p. Diminskas, Jankauskas ir kt., anksčiau jau sutvarkę stalus ir atlikę kitus darbus, padeda ponoms ir neša pačių paruoštus įvairius valgius į stalą.

Po kiek laiko p. V. Diminskas vėl taria porą žodžių, primindamas, kad svečiai gali pasakyti tai, kas jo glūdi širdyje, ar kitokiu būdu, meninė formoj, pasireikšti.

Svetainėje po tų žodžių kyla sa-

svetainės ir kitokios replikos, vyksta užsitarnavusių svečių kėlimas į "sąmoningo grandinio laipsnį", iš šeiminkių virtuvinių pareigų perėmimas ir kiti nusakūs juokai.

Linksmos nuotaikos tęsiasi apie 2-ąją valandų, kol sudaroma gražiausiems margučiams įvertinti ir paskirti premijas komisija, kurią sudarė: J. Valentinas, kun. J. Duoba, Diminskienė, Jacevičius ir D. Valentinaite.

Susidarė taip, kad Komisijos paskirtos knyginės premijos už gražiausius margučius pakliuvo p. Kavaliauskų dviem šeimom. (Tai jau beveik eina į tradiciją, nes p. Kavaliauskai ir pernai laimėjo 2 premijas.) Gauna šias premijas: p. Kavaliauskas - Grušo "Pabučiavimas", Ester Kavaliauskienė - "Entre fuego crusado" ir Kavaliauskienė - "Likimo keliais".

Toliau, po premijų įteikimo, gerą valandą kitame kambaryje buvo ritingėjami margučiai.

Džiugu, kad buv. kariai suruošia neužmirštamus mūsų tautoj tradicinius gražius pobūvius išveivjoj, kas linkėtina panašias šventes ruošti ir visoms lietuviškoms organizacijoms.

SAUNIOS KRIKSTINOS

Aušros Vartų bažnyčioje, Avellanedoje, balandžio 4 d. kun. A. Lubickas pakrikštijo Oskaro ir Aleksandro Aldos Bačų tėvų Juknų pirmąjį sūnų Oskarą Albertą, turintį jau 1 m. amžiaus. Krikšto tėvais

Lisauskas, Čepai, Deveikiai, Čikštai, Rastauskai, Ožinskai, K. Dėdelė, Vaicekėnai, Karpičiai, Šlepikai, J. Staškevičius su dukterim, J. Zalinskičius, Jolanda Tamošiūnaitė, K. Sinkevičius ir kt.

Prie įvairių valgių ir gerimų paruoštų ir gėlemis papuoštų stalų,

buvo Nelida Juknaitė ir Jonas Bačkis (s).

Krikšto dienos vakare p. O ir A. Juknai p. Bačkių namuose, c. San Martín 2878, Lomas del Mirador surengė dideles ir puošnias vaišes giminėms ir artimiesiems savo pažįstamiems.

Vaišėse dalyvavo A. ir J. Bačkiai, T. ir J. Pilveliai (seneliai Oskaro Alberto), P. ir E. Mikalajūnai, pp. Kaminskai, Šidlauskai, Baronai, M.

svečiai vaišindamiesi linkėjo tėvams ir jų mažajam sūnui geriausios kloties ir "Ilgiausių metų". Nuotaikas dar labiau padidino ir palinksmino esančius pagrojanč įvairius lietuviškus ir kitokius dalykėlius akordeonais Arturui Kaminskui ir A. Baronui.

Svečiai malonių pp. Juknų globoje išbuvo iki pat ryto.

Oskaras Albertas Jukniukas gavo daug ir gražių dovanėlių.

P A D Ė K A

P. Eufrazijai Virkutienėi, Jorge Gonzalez, p. Bendinskams, K. Ražai čiu, Pijui Bukauskui ir kitiems Mendozas ir Kordobas apylinkių lietuviams, padėjusiems vienokiu ar kitokiu būdu mūsų atstovni P. Gudelevičiui lankant "Laiko" skaitytojus, nuoširdžiai visiems dėkojame. "Laiko" Administracija

Pijus Gudelevičius, "Laiko" administratoriūs, praeito mėn. vidury lankėsi Tucuman, San Juan, Kordobos ir kitose vietose. Įspūdžius apie

tenykštį lietuvių gyvenimą atspausdinsime kitame "Laiko" nr.

(Atkelta iš 2 psl.)

SLA susirinkimas...

Be to, dar nutarta, kad nuo š. m. balandžio 1 d. c. v-bos pirmininkui, kasininkui ir sekretoriui pakelti kelionpinigiūs visu 100% ir pasidaravusių mirusių narių atminimui pataryti garbės lentą su fotografijomis. Koresp.

ISRINKTAS VYKDOMASIS KOMITETAS PRIIMTI IS JAV SPORTININKUS

ALOST - lietuviškųjų organizacijų sambūris, susirinkęs kovo 14 d. Lietuvių Centro patalpose aptarė veikimo apyskaitos ir Naujos Valdybos reikalus, sudarė atvykstančiams iš JAV sportininkams priimti Vykdomąjį Komitetą, į kurį įeina p.p. J. Čikštas, K. Norkus, Petraltis, A. Rastauskas ir J. Mičiūda.

"Mūsų Lietuva" iš San Paulo, Brazilijoj, praneša, kad birželio ar liepos mėn. į Pietų Ameriką atvyks vysk. V. Brizgys.

Kun. J. Margis, šv. Kazimiero parapijos klebonas, balandžio 9 d. iš Rosario atvyko į Avellaneda. Išlydėjęs vykstančią į Čikagą, JAV, savo pusseserę Magdaleną Pažeraite de Barcia, balandžio 11 d. grįžo atgal į Rosario.

P. Jonas ir Birutė Steikūnai, gyv. Ranelagh, naujais priestatais padidino savo moderniškai ir originaliai išplanuotą vilą. P. J. Steikūnas architektūros mokslus baigė Grazo u-te Austrijoje, B. Steikūnienė - pedagoginį institutą Lietuvoje. Malonūs mūsų tautiečiai augina dvi dikreles, kalbančias namuose vien tik lietuviškai. Nors archit. Steikūnas ir turi gerą tarnybą, bet ruošiasi taip pat išvykti į JAV.

VAISĖS SANTOS LUGARES

Antano ir Genės Žvirblių namuose, Santos Lugares, Velykų dieną įvyko didelės vaišės - nes tą dieną buvo paminėta jų dukrelės Normos 4 metų gimtadienio sukaktis. Toje šeimos šventėje dalyvavo Pelaniai, Buonavuskiai, iš Urugvajaus atvykusi Domicelė Nevenskienė, Zakarėuskai, Gintautai, Gudelevičiai, Morkūnai ir kiti vaišiųjų p. Žvirblių artimieji. Vaišių metų skambėjo lietuviškos dainos, ir buvo atlikti ir kiti artistiniai numeriai.

"Laiko" spaustuvė spausdina ma ispanų k. "REVISTA BALTI-

CA" Nr. 4, kuriame yra stiprių moksliskai ir politiškai argumentuotų rašinių - Istorija Sovietų pinklėse, Baltijos valstybės ir Europos sutvarkymas, Sovietų paniekinimas žmonių teisių ir apsisprendimo ir kt.

Bronė Vaitkytė - Gokienė gavo liūdną žinią iš Lietuvos, kad tenai mirė jos motina Rosalija Vaitkienė.

Vincas ir Adelė Grigaičiai, praleidę vasaros atostogas Mar del Plata, grįžo į Bs. Aires.

Petras Šantaras, gyv. Avellanedoje, išdirbęs 25 metus Alpagarto fabrike, š. m. kovo 28 d. gavo premiją ir atžymėjimą už uolų ir sąžiningai atliktą darbą.

Petronėlė Leonavičienė, gyv. Valentin Alsina, pasiekė iš Lietuvos žinia, kad tėvynėje mirė jos motina Elzbieta Ona Užkurienė.

Fabrikantas Kazimieras Šulnis su ponia ir sūnum Velykų švenčių proga buvo išvykę į S. de Cordoba, kur praleido rudenio atostogas. Su jais kartu vyko ir p. Šeškauskaitė.

Konstancija Meškauskienė, gyv. c. Erezcano, Valentin Alsina, su savo dukterimis ir žentu rudens atostogų proga aplankė Mar del Plata, Miramar, Tandil ir kitas pajūrio vietas.

P A D Ė K A

Lietuviai ligoniai, esantieji Gral. Rodriguez ligoninėj Ituzaingo, nuoširdžiai dėkoja Gyvojo Rožančiaus draugijai už Velykų margučius, pyragą ir kitus visus skanėsius.

Asmeniškai taru nuoširdų aciu už piniginę paramą po 360 pezų man ir B. Marcinkevičiui.

Visą šitą atvežė ir perdavė mums ponia Onutė Lipinskienė, atsilankydama ligoninėj Didįjį Velykų šes tadienį D. Klimavičius.

Už a.a. Pranciškos Vedegienės vėlę, paminint 2-ųjų metų mirimo sukaktį, gedulingos šv. Mišios bus š. m. balandžio mėn. 22 d. 9 val. Aušros Vartų bažnyčioje, Avellanedoje.

Mielai Ponų LESNAUSKŲ šeimai, giminėms ir artimiesiems, mirus

Prof. dr. Jurgiui Brožaičiui,

nuoširdžią užuojautą reiškia

MISIŪNAI, NOREIKA, PAČIAŠIŪNAI, TAMOŠEVIČIUS ir PALIULIONIAI.

Mūsų bendradarbį Stanislovą BABRONĮ ir jo šeimą, netikėtai mirus sesers APOLONIJOS vyrui

José Vázquez

didžioje nelaimėje nuoširdžiai užjaučia

"LAIKO" Redakcija ir Administracija